

Franzefoss Pukk AS

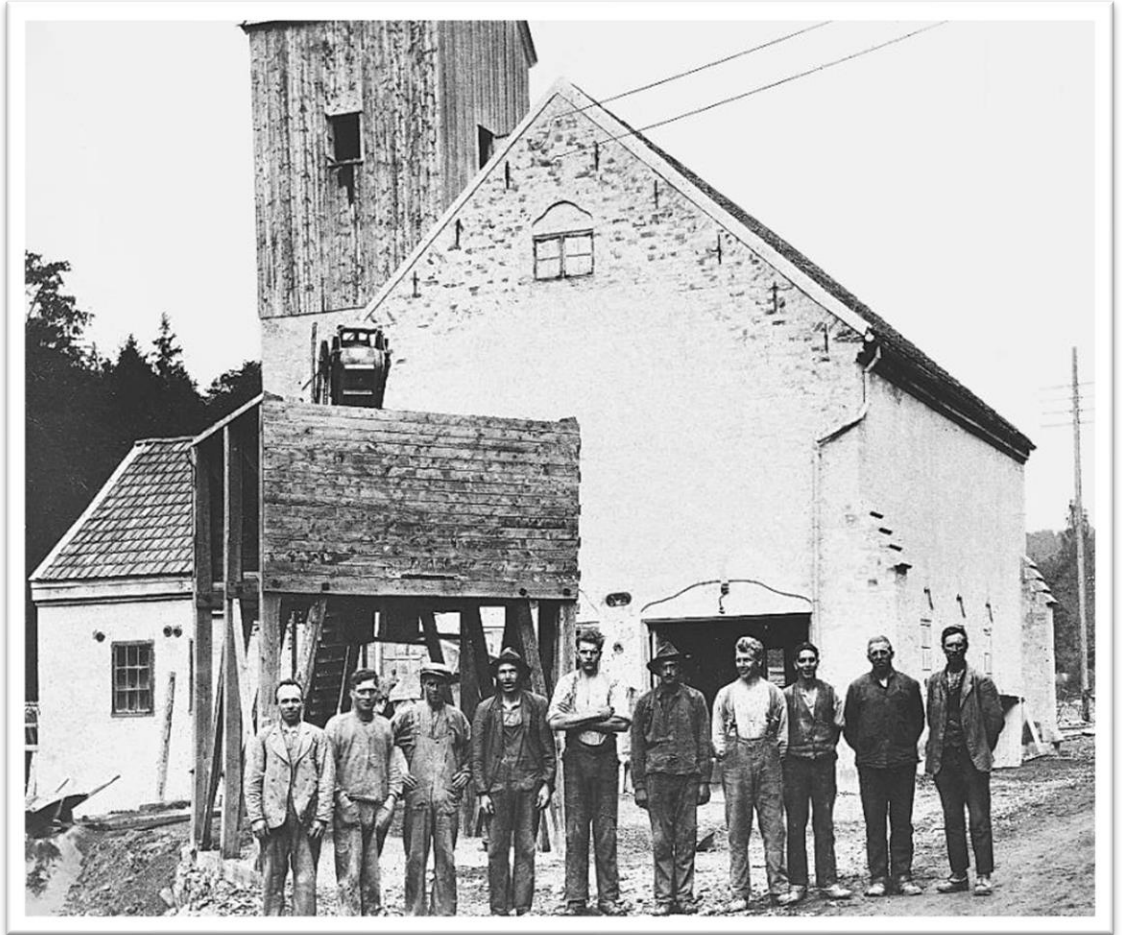
- **NFF, Bærekraftig- tunnel og anleggsdrifts – hva nå?**
- **Massehåndtering/ sirkulærøkonomi**
- 12. januar 2023

- Alf Broeng, seniorkonsulent Plan
- Bærekraft- og utviklingsavdelingen

Franzefoss |||

En 100 år lang industrihistorie

- Franzefoss er et familieeid selskap, etablert i 1919
- Leverer løsninger for avfall og gjenvinning, pukk og grus
- 480 ansatte, og omsatte for kr 1,9 milliarder i 2021
- Hovedkontoret på Rud i Bærum
- 11 pukkverk på Østlandet, i Trøndelag og Bergen
- 21 gjenvinningsanlegg i Norge

Franzefoss AS

En 100 år lang industrihistorie

- Franzefoss Pukk AS er en del av konsernet Franzefoss AS–familieeid selskap etablert i 1919.
- Vi er 110 ansatte, og omsatte for kr 400 millioner i 2020.
- Hovedkontoret ligger på Rud i Bærum
- Driver 11 pukkverk i Østlandsområdet, Bergen og Trøndelag
- Har flere godkjente mottak for bearbeiding av gjenvinnbare produkter (asfalt, betong og tegl)

- Franzefoss Pukk AS
- Franzefoss Gjenvinning AS
- Franzefoss Utvikling AS
- FFF/Røyken Grovfillplass
- Franzefossbyen AS

BÆREKRAFT OG UTVIKLING

Se Norge fra «innsiden», grunnet landets topografi.

Store infrastrukturprosjekter og
øvrig bygge- og anleggsvirksomhet
medfører ofte store overskudd av
jord- og steinmasser.

Status

Regelverk, samarbeid og løsninger er blitt til over tid, og påvirker hvordan overskuddsmasser håndteres i dag.

Markedet/ entreprenørene tar seg av massehåndteringen og bruken av massene.

Lang transport av massene

Gitt i tilbudsgrunnlaget hvor massene skal / hva de skal benyttes til. Endringer underveis!

I seinere år har det vært en økende oppmerksomhet rundt massehåndtering i store infrastrukturprosjekter.

Gjenbruksstein, krevende avsetning

Gjenbruksasfalt, god avsetning

Gjenbruksbetong, lite avsetning

Status

FPU tatt inn 750 000 tonn stein fra Fornebubanen på Lyngås, Steinskogen, Bondkall og Vinterbro pukkverk

Prosjektene råtner opp markedet.
Prisdumping/ gir bort overskuddsstein!

FPU:
Fokusere på riktig kvalitet til riktig bruk,
oppnår mer bærekraftig bruk av
ressursene

Deklarasjon av massene

Gjenbruk/ God håndtering av
overskuddsmasser medfører at presset
på nytt mineralisk byggeråstoff
reduseres.

Status

Vaskeanlegg er etablert på
Vinterbro i Ås kommune

Franzefoss og NOAH skal etablere et
fullskala gjenvinningsanlegg, et
såkalt jordvaskeanlegg på Bondkall i
Oslo

Detroit, USA

Alf Johansen AS

Muligheter innen dagens regelverk

- Utfordre standard praksis og tilrettelegge for innovasjon
- Risikodeling utbygger/ utførende - leverandør ved nye bruksområder
- Kan fravike håndbøker (N 200) etter søknad
- Vasking og rensing for gjenbruk
- Byggherre og entreprenør ser at en bedre planlegging av massehåndteringen kan gi økonomiske og miljømessige gevinster.
- Velge metoder for uttak av stein som legger til rette for planlagt bruk
- Oslo ny vannforsyningstunnel fra Holsfjorden, mulighet til direkte levering av god basaltstein til Steinskogen pukkverk via egen tunnel rett opp i bruddet, ingen trafikk på offentlig vei, ble regulert men prosjektet endret drivemetode til TBM som medførte bare fyllmasser!

Prosjektene/ utbyggerne må snakke mer sammen

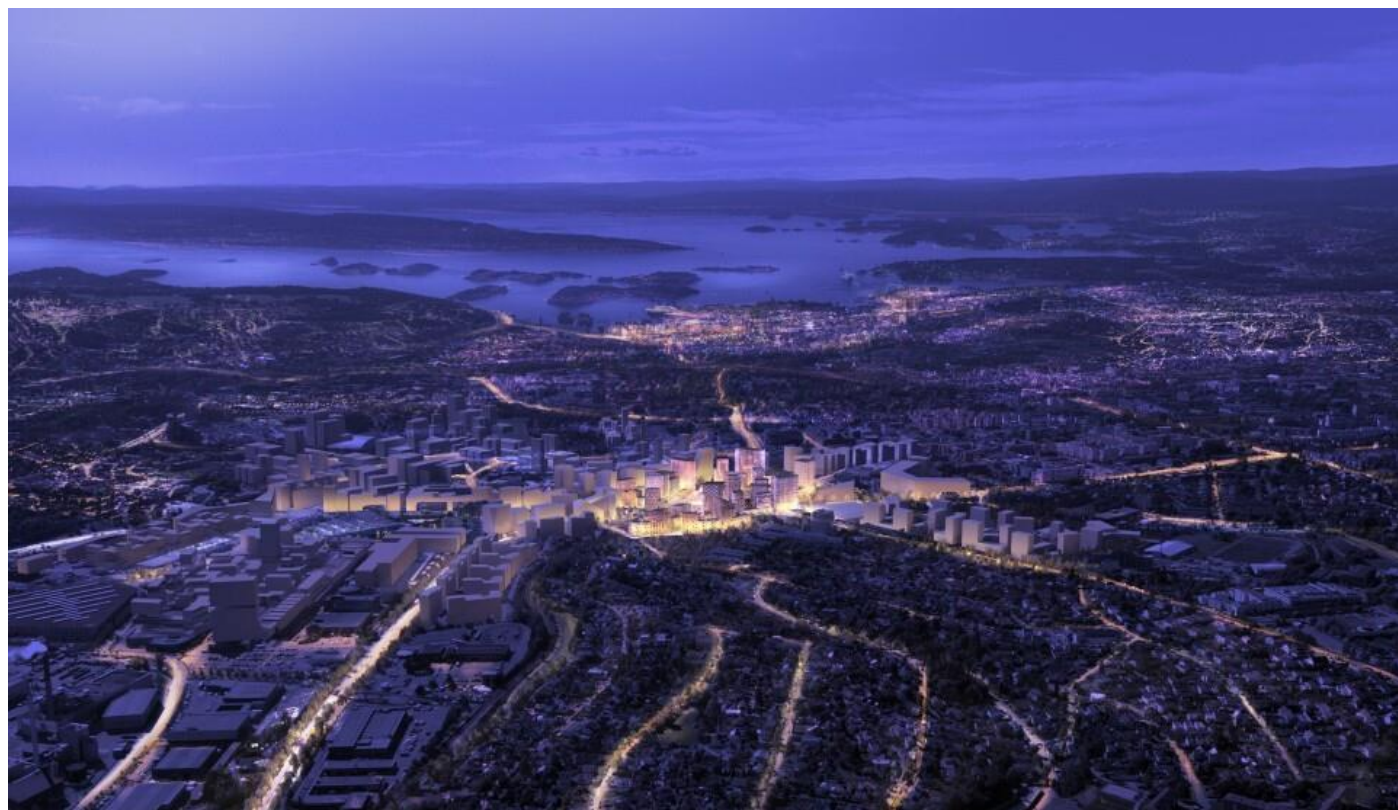
Franzefoss

Hvor skoen trykker

- Overskuddsstein, markedsmuligheter avhengig av krav og endringsvilje fra offentlige myndigheter og utbygger
- Risikodeling utbygger/ utførende/ leverandør ved nye bruksområder/ gjenbruk av massene
- Regelverk og håndbøker (N 200)
- Utfordre standard praksis og tilrettelegge for innovasjon
- Aksept for bruk av overskudds-/ gjenbruksmasser

- Gjenvinning og bruk av overskuddsmasser må bli konkurransedyktig ved vektlegging, ikke bare pris

- Plasskrevende, arealknapphet

Plasskrevende, ref. pilotprosjekt MasseHUB i Hovinbyen – ingen «ledige» arealer (Pådriv)

ENORMT: Hovinbyen-prosjektet vil transformere en stor del av Oslo. Ill.: A-lab

AVFALL SOM RESSURS

Overskytende jord- og steinmasser fra samferdselsutbygging og andre anleggsarbeider vil normalt være å anse som næringsavfall.

Jord- og steinmasser som er i overskudd i prosjektene er en ressurs selv om det etter regelverket defineres som avfall.

TILGANG PÅ BYGGERÅSTOFF

- Flere av de store norske byene er avhengige av nærliggende kommuner for tilgang på byggeråstoff.
- Det forventes at nærliggende kommuner stadig vil få dårligere tilgang på byggeråstoff, og at det derfor vil være økte transportavstander av byggeråstoff rundt byene som ikke håndterer problemet i fremtiden.
- Dette vil også innebære økt trafikkbelastning, mer støy, økt luftforurensning og høyere kostnader.
- Samtidig har byene, på grunn av mer utbygging, i større grad mulighet til å utnytte overskuddsmasser fra uttak av byggeråstoff som faller utenfor mineralloven.
- Pågående prosjekter ser på å lage et markedssystem for ikke forurensede overskuddsmasser som oppstår ved bygg og anleggsprosjekt.
- Harde fakta om mineralnæringen 2021, DMF

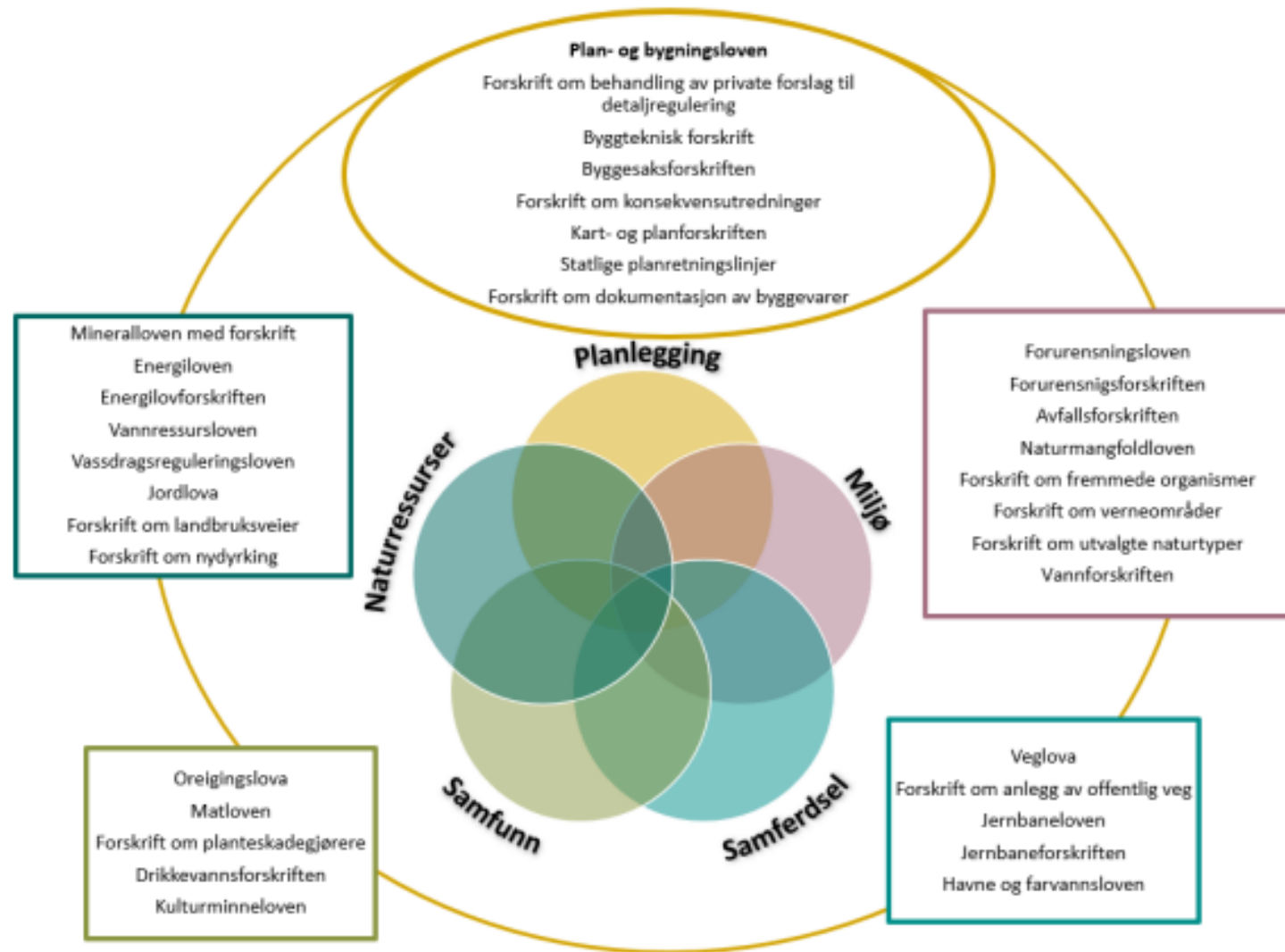

Begrensninger innen dagens regelverk

Regelverk, samarbeid og løsninger er blitt til over tid, og påvirker hvordan overskuddsmasser håndteres i dag.

Omstendelig og tidkrevende prosesser og søknader

Figur 10: Plan- og bygningsloven skal bidra til å samordne statlige, regionale og kommunale oppgaver og gi grunnlag for vedtak om bruk og vern av ressurser og er derfor en sentral lov i denne sammenhengen. Illustrasjonen viser de mest sentrale lover og forskrifter som kommer til anvendelse ved massehåndtering. Figuren er ikke uttømmende.

«Lavt hengende frukter» bransjen bør ta tak i

Arealer

Massehåndtering må settes på agendaen i prosjektenes tidligfase, se muligheter for å oppnå bærekraftig bruk av massene

Miljøambisjoner

Ressursutnyttelse, stille krav eller stimulere

Utarbeide retningslinjer og veiledninger

Sette av tilstrekkelig areal i kommune- og reguleringsplaner til håndtering av overskuddsmasser

Etablere mottaksanlegg til overskuddsmasse

Massehåndtering

Settes på agendaen i prosjektenes tidligfase, se muligheter for å oppnå bærekraftig bruk av massene

Miljøambisjoner

Definere miljøambisjoner i tidlig fase i alle prosjekter og følge de opp

Sett mål på avfall, om- og gjenbruk

Ressursutnyttelse i prosjektene

Stille krav eller stimulere til samhandling mellom prosjekter

Retningslinjer og veiledninger

Utarbeide retningslinjer for bruk av gjenvunnet mineralsk byggeråstoff/fyllmasser i offentlige anskaffelser

Utarbeide veiledning for god kontraktsmessig håndtering av overskuddsmasser

Hvorfor er det viktig?

- Masser anbrakt på en planmessig måte i henhold til gjeldende lovverk, er en ressurs for samfunnet i motsetning til masser på «avveie»
- Sikre tilgang til områder for masse-gjenvinning for ombruk og oppfylling med rene masser
- Bidra til at større deler av overskuddsmassene gjenbrukes

Hvordan legge til rette for gjenvinning?

- **God sortering av jord- og steinmassene som tas ut gjennom anleggsarbeider øker mulighetene for gjenvinning.** Sorteringen kan gjøres ut fra eventuell forurensning og annet avfall, men også ut fra materialegenskapene til ulike jordlag eller steinfraksjoner.
- **Tilrettelegging for gjenvinning** handler både om hvordan arbeidet gjennomføres, hvor grundig arbeidene planlegges i forkant og om plan-leggingen starter tidlig nok. Tilrettelegging kan for eksempel omfatte:
  - å sørge for at det tidlig i planprosessene settes av **tilstrekkelig areal til mellom-lagring, sortering og eventuell behandling av massene** som ventes å oppstå
  - **god karakterisering av bergarter og grunn** på forhånd, for å vurdere aktuelle bruks-områder og for å skille mellom stein eller andre masser av god og mindre god kvalitet
- **kartlegge og inngå avtaler med utbyggere** som vil ha behov for utfyllingsmasser i den aktuelle tidsperioden, eller lokale aktører som driver masseuttak (slik som pukkverk, grustak o.l.)

Vår visjon

- Franzefoss ønsker gjennom sin virksomhet å bidra til en bærekraftig utvikling til beste for ansatte, omgivelser og samfunnet.

Vi er samfunnets beste valg!

Franzefoss |||

Takk for oppmerksomheten

Franzefoss ||